

1. METODOLOGICKÝ ÚVOD

1.1. ŠETŘENÍ O VYUŽÍVÁNÍ INFORMAČNÍCH A KOMUNIKAČNÍCH TECHNOLOGIÍ VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Šetření o využívání informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě bylo přílohou ročního státního statistického výkazu organizačních složek státu, územních samosprávných celků, příspěvkových organizací a podobných vládních institucí za rok 2003.

Cíl šetření: Cílem šetření o využívání informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě bylo zjistit přístup a vybavenost orgánů veřejné správy informačními a komunikačními technologiemi (osobní počítače, přístup k internetu) a způsob využívání těchto moderních technologií ve vztahu k občanům a firmám

Referenční období šetření: stav k 31.12.2003

Sběr dat : leden až duben 2004

Základní soubor : Základní soubor byl vygenerován k 30.12.2003 z registru ekonomických subjektů. V případě šetření o využívání ICT ve veřejné správě základní soubor zahrnoval všechny organizační složky státu, krajské úřady a všechny obce (+ městské části hlavního města Prahy)

Výběrový soubor : Výběrový soubor zahrnoval všechny organizační složky státu a všechny krajské úřady. U obcí došlo k rozdělení jednotek do strat podle počtu obyvatel. U obcí s počtem obyvatel 500 a více (+ městské části hlavního města Prahy) bylo realizováno vyčerpávající šetření (všechny byly začleněny do šetření). U obcí s počtem obyvatel do 500 bylo realizováno výběrové šetření (do výběrového souboru bylo začleněno 30% těchto obcí), jako způsob výběru jednotek byl použit náhodný výběr.

Technika šetření: výkaz zasílaný poštou, výkaz je možné vyplnit a odeslat i elektronicky

Struktura dotazníku:

Dotazník pro organizační složky státu, krajské úřady a obce s počtem obyvatel 500 a více tvořily následující části :

1. přístup k informačním a komunikačním technologiím
2. využívání informačních a komunikačních technologií pro potřeby organizace
3. přístup občanů k informačním a komunikačním technologiím (internetu a informačnímu kiosku) v prostorách organizace
4. webové stránky a služby pro občany a firmy poskytované na webových stránkách
5. využití internetu k obstarávání zboží a služeb

Dotazník pro obce do 500 obyvatel byl výrazně kratší – zahrnoval pouze základní otázky, týkající se především vybavenosti organizace ICT a přístupu občanů k ICT v prostorách organizace.

Použité třídění – při zpracování výsledků šetření bylo použito třídění podle právní formy organizace.

Právní forma organizace:

1. Organizační složka státu
2. Kraj
3. Obec nebo městská část hlavního města Prahy

U právní formy „Obec nebo městská část hlavního města Prahy“ bylo dále použito třídění podle počtu obyvatel na

- a) obec s počtem obyvatel do 500
- b) obec (městská část) s počtem obyvatel 500 a více

Právní forma „**Organizační složka státu**“ zahrnuje ministerstva a ústřední orgány státní správy, úřady práce, soudy, krajské veterinární správy atd.

Právní forma „**Kraj**“ zahrnuje všechny krajské úřady.

Právní forma „**Obec nebo městská část hlavního města Prahy**“ zahrnuje všechny městské a obecní úřady a úřady městských částí hlavního města Prahy

Dopočty: dopočty na non-response a převážení výsledků na základní soubor nebyly realizovány

Tabulka: Složení základního a výběrového souboru

Právní forma organizace		Základní soubor (počet jednotek)	Výběrový soubor (počet obeslaných jednotek)	Počet vrácených výkazů	Response rate* (v %)
Organizační složka státu		366	366	363	99,2
Kraj		13	13	13	100
Obec nebo městská část Hl. m. Prahy	Obec (městská část) s počtem obyvatel 500 a více	2628	2628	2314	88,1
	Obec do 500 obyvatel	3673	1103	980	88,8

*response rate = (počet vrácených výkazů / počet obeslaných jednotek) *100

1.2. PRŮZKUM WEBOVÝCH STRÁNEK 2004

Cíl průzkumu webových stránek: zjistit, jaké informace a on-line služby může občan najít na webových stránkách různých institucí

Technika šetření: průzkum obsahu webových stránek

Základní soubor :

E-veřejná správa

všechna ministerstva a ústřední orgány státní správy – 26 úřadů
všechny krajské úřady + Magistrát Hl.m. Prahy – 14 úřadů
všechny obce s rozšířenou působností – 205 obcí

E-kultura*: muzea – 331 muzeí

galerie – 53 galerií
divadla – 159 divadel
památkové objekty – 223 památkových objektů
samostatné památníky – 69 samostatných památníků

* pouze instituce, které vybírají od návštěvníků vstupné

E-zdravotnictví:

nemocnice – 175 nemocnic (bez nemocnic následné péče)

Výběrový soubor : průzkum pokrýval celou cílovou populaci. Jednalo se o vyčerpávající šetření.

Fáze průzkumu webových stránek: průzkum webových stránek měl 2 fáze.

- 1.fáze - spočívala v získání informací o počtu institucí s webovou stránkou
- 2.fáze - spočívala v samotném průzkumu obsahu webových stránek daných institucí.

Předvýzkum: před samotným sběrem dat byl realizován předvýzkum. Jeho cílem bylo ověřit vhodnost vybraných ukazatelů.

Databáze institucí veřejné správy, zahrnutých do webového průzkumu s odkazy na jejich webové stránky, byla získána v měsíci únor 2004, z portálu veřejné správy www.portal.gov.cz.

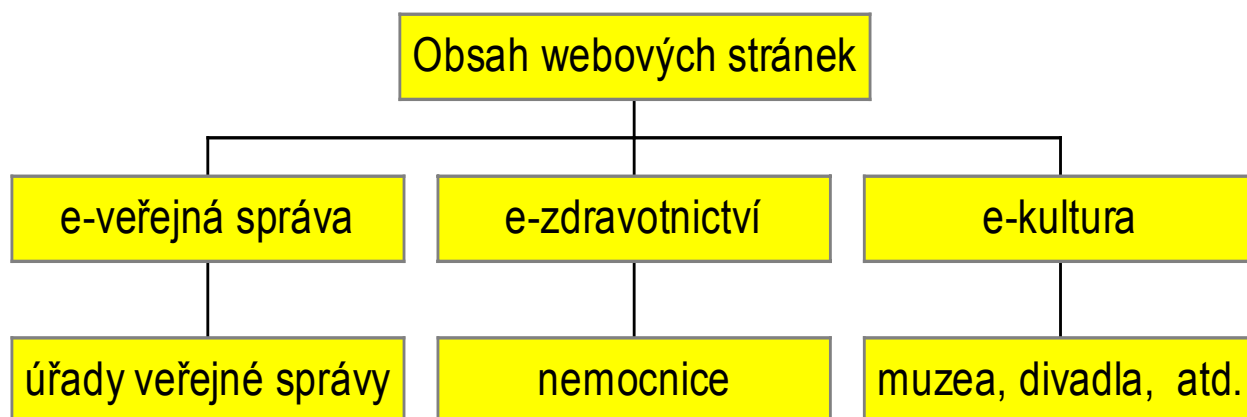
Údaje o počtu zdravotnických institucí a databáze zdravotnických institucí s webovou stránkou poskytl „Ústav zdravotnických informací a statistiky“ (UZIS). Referenční období u těchto údajů je k 31.12.2003

Údaje o počtu institucí kultury a databáze institucí kultury s webovou stránkou poskytlo „Národní informační a poradenské středisko pro místní kulturu“ (NIPOS). Referenční období u těchto údajů je k 31.12.2002

Sběr dat na webových stránkách institucí:

- veřejná správa – únor 2004
- nemocnice – červen a červenec 2004
- divadla – únor 2004
- galerie – leden 2004
- muzea – březen 2004
- památkové objekty – březen 2004
- samostatné památníky – březen 2004

Graf : Základní struktura průzkumu webových stránek

Zdroj: Průzkum webových stránek 2004, ČSÚ

1.3. POUŽITÁ TERMINOLOGIE

1.3.1 Šetření o využívání informačních a komunikačních technologií ve veřejné správě

Centrální nákup kancelářských potřeb a jiného zboží – zahrnuje hledání zboží na internetu, kontakt s prodejci přes internet, objednávání zboží přes internet, on-line objednávky zboží, zajišťované centrálně – z jednoho místa pro potřeby celé organizace

Informační kiosk – terminál umístěný na veřejném místě a obstarávající nepřetržitý přenos informací k samotnému občanovi – rozsah poskytovaných informací záleží na správci. V informačním kiosku lze získat informace týkající se veřejné správy, dopravy, kultury, zpravodajství nebo obchodní informace, firemní a jiné prezentace, přímý prodej nebo orientační a navigační informace jako jsou mapy měst nebo plány budov a mnoho dalších)

Místní počítačová síť (LAN) (Local Area Network) – vnitřní počítačová síť spojující zařízení výpočetní techniky rozptýlené na malé ploše (obvykle jedné budovy) a propojené nejčastěji pomocí spojovací linky a sloužící k vnitřní komunikaci, výměně informací, elektronických dokumentů a sdíleném přístupu k zařízením (tiskárny, atd.) a ostatním informačním zdrojům.

Obec - Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, vymezený hranicí. Má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem. Samostatně spravována je zastupitelstvem obce, dalšími orgány jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

Osobní počítač – zahrnuje všechny typy osobních počítačů tj.: stolní počítač (klasický nepřenosný počítač), přenosný počítač (často také nazývaný notebook) a palmtop (počítač do dlaně)

Právní forma „Organizační složka státu“ zahrnuje ministerstva a ústřední orgány státní správy, úřady práce, soudy, krajské veterinární správy atd.

Právní forma „Kraj“ zahrnuje všechny krajské úřady. Právní forma „Kraj“ nezahrnuje Magistrát hl.m.Prahy

Právní forma „Obec nebo městská část hlavního města Prahy“ zahrnuje všechny obce a městské části hlavního města Prahy

Vysokorychlostní připojení k internetu – zahrnující ADSL, připojení přes kabelovou televizi (televizní kabelový rozvod), ostatní pevné drátové nebo bezdrátové připojení umožňující vyšší přenosovou rychlost než 128 kbps.

Využívání webových stránek k:

Poskytování informací k životním situacím – na webové stránce je přístupná informace o způsobu řešení daného problému (dané životní situace). Občan se dozví, kde má svůj problém řešit a co k tomu potřebuje.

Poskytování administrativních formulářů ke stažení – na webové stránce jsou připraveny formuláře ke stažení (nejčastěji ve formátu PDF), občan/firma si stáhne formulář z webové stránky úřadu, vyplní ručně nebo na počítači, ručně podepíše a doručí na úřad.

Vyplňování formulářů on-line způsobem – na webové stránce je občanovi/firmě nabízená možnost vyplnit formulář on-line způsobem. Občan/firma vyplní formulář přímo na webové stránce úřadu – důležité je, že správnost vyplnění formuláře je kontrolována počítačem – vytiskne, ručně podepíše a doručí na úřad, nebo pošle vyplněný formulář přímo z webové stránky. Úřad však nezpracuje žádost/nedoručí službu bez toho, aby občan úřad nenavštívil. Důležité je, že občan musí navštívit úřad.

Celkové zpracování objednávky – Na webové stránce je občanovi/firmě nabízena možnost vyplnit formulář on-line způsobem a on-line způsobem jej i odeslat. Občan/firma vyplní formulář přímo na webové stránce úřadu a přímo z webové stránky formulář úřadu i odešle. Úřad zpracuje žádost a doručí službu bez toho, aby občan úřad navštívil. Důležité je, že občan nemusí navštívit úřad.

www.centrální - adresa.cz – webová stránka, informační systém o veřejných zakázkách, dražbách a ostatních nabídkách. Orgán veřejné správy může využít tuto stránku k zadání veřejné zakázky nebo dražby.

1.3.2. Průzkum webových stránek 2004

Agenda publikovaná na webových stránkách – vyhlášky, nařízení, zákony, oznámení

Audio webová prezentace - audio (zvukový záznam) dostupné na webové stránce dané instituce. Audio může nabízet části představení nebo informace o expozicích

Elektronická podatelna – pouze podatelna, která umožňuje přijímání elektronických podání opatřených zaručeným elektronickým podpisem

Informace o personálním obsazení – jména osob (alespoň nejdůležitějších osob – vedoucích pracovníků, specialistů) pracujících pro danou instituci a kontakty na ně.

Informace o odděleních – názvy oddělení a náplň práce oddělení

Informace o volných pracovních místech – informace o volných pracovních místech dané instituce

Informace o kultuře – informace o možnostech kulturního vyžití v obci

Informace o historii – informace o historii obce

Kontaktní informace – alespoň jedno z následujících: oficiální telefonní číslo, oficiální e-mailová adresa, oficiální faxové číslo, oficiální poštovní adresa

Krajské úřady – v této publikaci byl ke krajským úřadům přičleněn Magistrát hl.m. Prahy.

Obec s rozšířenou působností - Po zániku Okresních úřadů 1.1.2003 byly jejich činnosti převedeny na tzv. Obce s rozšířenou působností (tzv. Obce 3), v jejichž kompetenci je výkon státní správy v přenesené působnosti ve svém správním obvodu a to v oblasti evidence obyvatel, vydávání dokladů a živnostenských oprávnění, výplaty soc. dávek, péče o nemocné a seniory, sociálně právní ochrany dětí, vodospříslušného a odpadového hospodářství, péče o životní prostředí, správy lesů, myslivosti a rybářství a v oblasti dopravy a silničního hospodářství. V ČR je těchto obcí 205.

On-line kontakt – kontakt přímo z webové stránky. Občan může vyplnit formulář přímo na webové stránce a z webové stránky jej i poslat. Za on-line kontakt není považován kontakt e-mailem.

On-line objednání se na vyšetření – možnost objednat se na vyšetření přímo z webové stránky nemocnice, prostřednictvím webového formuláře. Za on-line objednání na vyšetření se nepovažuje objednání e-mailem.

On-line žádost o radu – možnost požádat lékaře o radu přímo z webové stránky nemocnice, prostřednictvím webového formuláře. Za on-line žádost o radu se nepovažuje žádost poslaná e-mailem.

On-line představení – představení, které je dostupné na internetu. Divák se může na představení dívat prostřednictvím internetu. Nemusí se jednat o celé představení. Představení (část představení) je dostupné na webové stránce divadla.

On-line systém rezervace vstupenek – občan může rezervovat vstupenky prostřednictvím webového formuláře, přímo z webové stránky dané instituce. Rezervace vstupenek e-mailem se nepovažuje za on-line způsob rezervace.

On-line fotogalerie – fotogalerie umístěná na webové stránce, může zobrazovat umělecká díla, představení, prostory instituce, atd.

On-line katalog – katalog umístěný na webové stránce poskytující informace o uměleckých dílech, sbírkách či sloužící pro vyhledání příslušných titulů z knižního fondu dané instituce.

Povinně zveřejňované informace - informace zveřejňované podle zákona 106/1999 Sb. a standardu ISVS pro zveřejňování vybraných informací o veřejné správě způsobem umožňujícím dálkový přístup

Průzkum webových stránek – metoda sběru dat. Data jsou sbírána přímo z webových stránek

Ústřední orgány státní správy – v této publikaci zahrnují ministerstva a ústřední orgány státní správy

Video webová prezentace – video, na kterém jsou zobrazené části představení nebo části expozice. Video je dostupné na webové stránce dané instituce.

Virtuální expozice – expozice muzea, galerie nebo jiné instituce umístěné na webové stránce daného zařízení. Jedná se obvykle o databázi sbírkových předmětů (verbální popis a digitální obraz) doplněnou o mechanismy on-line přístupu. Virtuální expozice může zobrazovat pouze část prostorů nebo uměleckých děl dané instituce.

1.3.3. Použití internetu ve vztahu k veřejné správě

Uživatel internetu (fyzická osoba)- jednatel, který použil internet v posledních 3 měsících

Použití internetu ve vztahu k orgánům veřejné správy – jakýkoliv kontakt s orgány veřejné správy přes internet – e-mailem, on-line způsobem, hledání informací na webových stránkách veřejné správy, stažení formuláře.

Účel použití internetu jednotlivci a ekonomickými subjekty (ve vztahu k veřejné správě):

1. **vyhledávání/získávání informací** – občan/firma využívá internet k vyhledávání informací na www stránkách veřejné správy
2. **stažení/získání formuláře** - občan/firma využívá ke stažení formuláře www stránky veřejné správy
3. **vyplnění a odeslání formuláře** - občan/firma využívá www stránky veřejné správy k on-line vyplnění a odeslání formulářů (formulář je vyplněný přímo na www stránce a z www stránky je i odeslán)

Velmi malé ekonomické subjekty – ekonomické subjekty s počtem 5 až 9 zaměstnaných osob

Malé ekonomické subjekty - ekonomické subjekty s počtem 10 až 49 zaměstnaných osob

Středně velké ekonomické subjekty - ekonomické subjekty s počtem 50 až 249 zaměstnaných osob

Velké ekonomické subjekty - ekonomické subjekty s počtem 250 a více zaměstnaných osob

Jednotlivé oddíly a skupiny OKEČ uvedené v tabulce č. 25 jsou takto definovány:

- 15 - Výroba potravinářských výrobků a nápojů
- 16 - Výroba tabákových výrobků
- 17 - Výroba textilií a textilních výrobků
- 18 - Výroba oděvů, zpracování a barvení kožešin
- 19 - Činění a úprava usní, výroba brašnářských a sedlářských výrobků a obuvi
- 20 - Zpracování dřeva, výroba dřevařských, korkových, proutěných a slaměných výrobků kromě nábytku
- 21 - Výroba vlákniny, papíru a výrobků z papíru
- 22 - Vydavatelství, tisk a rozmnožování nahaných nosičů
- 23 - Výroba koksu, jaderných paliv, rafinérské zpracování ropy
- 24 - Výroba chemických látek, přípravků, léčiv a chemických vláken
- 25 - Výroba pryžových a plastových výrobků
- 26 - Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
- 27 - Výroba základních kovů a hutních výrobků

28 - Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (kromě strojů a zařízení)
29 - Výroba a opravy strojů a zařízení j. n.
30 - Výroba kancelářských strojů a počítačů
31 - Výroba elektrických strojů a zařízení j. n.
32 - Výroba rádiových, televizních a spojových zařízení a přístrojů
33 - Výroba zdravotnických, přesných, optických a časoměrných přístrojů
34 - Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), výroba přívěsů a návěsů
35 - Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení
36 - Výroba nábytku; zpracovatelský průmysl j. n.
37 - Recyklace druhotných surovin
40 - Výroba a rozvod elektřiny, plynu a tepelné energie
41 - Shromažďování, úprava a rozvod vody
45 - Stavebnictví
50 - Obchod, opravy a údržba motorových vozidel; maloobchodní prodej pohonných hmot
51 - Velkoobchod a zprostředkování velkoobchodu (kromě motorových vozidel)
51.4 - Velkoobchod s výrobky převážně pro domácnost
51.84 - Velkoobchod s počítači, počítačovým periferním zařízením a softwarem
52 - Maloobchod kromě motorových vozidel; opravy výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
55.1 Hotely a podobná ubytovací zařízení
55.2 Kempy a jiná zařízení pro krátkodobé ubytování
60 - Pozemní a potrubní doprava
61 - Vodní doprava
62 - Letecká a kosmická doprava
63 - Vedlejší a pomocné činnosti v dopravě; činnosti cestovních kanceláří a agentur
63.3 - Činnosti cestovních kanceláří a agentur; průvodcovské činnosti
64 - Spoje
65 - Finanční zprostředkování kromě pojišťovnictví a penzijního financování
65.12 - Ostatní peněžní zprostředkování
65.22 - Ostatní poskytování úvěrů
66 - Pojišťovnictví a penzijní financování kromě povinného sociálního zabezpečení
66.01 - Životní pojištění
66.03 - Neživotní pojištění
67 - Pomocné činnosti související s finančním zprostředkováním
67.12 - Obchodování s cennými papíry a správa fondů
67.13 - Pomocné činnosti související s finančním zprostředkováním j. n.
67.2 - Pomocné činnosti související s pojišťovnictvím a penzijním financováním
70 - Činnosti v oblasti nemovitostí
71 - Pronájem strojů a přístrojů bez obsluhy, pronájem výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
72 - Činnosti v oblasti výpočetní techniky
73 - Výzkum a vývoj
74 - Ostatní podnikatelské činnosti
92 - Rekreační, kulturní a sportovní činnosti
92.1 - Činnosti v oblasti filmů a videozáznamů
92.2 - Rozhlasové a televizní činnosti